7889 - Yeni doğacak olan çocuğu karşılamak için (yapılması gereken) İslâmî işlemler

Soru

Bir veya iki gün sonra yeni doğacak olan çocuğu karşılamak için ne yapmam veya onun için ne hazırlık yapmam gerekir?
Bu konuda uymam gereken herhangi bir sünnet var mıdır?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Allah Teâlâ'dan, gelecek olan çocuğu size mübârek kılmasını ve sevap hanenizde olması için onu, takvâ sahibi sâlihlerden kılmasını kılmasını dileriz.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur

[إِذاَ مَاتَ ٱلإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلاَّ مِنْ ثَلاَثَةٍ: إِلاَّ مِنْ صَدَقَةٍ جاَرِيَةٍ، أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صاَلِحٍ يَدْعوُ لَهُ.] رواه مسلم

"İnsan öldüğü zaman, amelinin sevabı kesilir. Ancak (hayrın devamlı olması ve faydasının kesilmemesi sebebiyle) şu üç şeyin sevabı kesilmez: Sadaka-i Câriye (müslümanların yararlanması amacıyla bir şeyi Allah rızâsı için vakfetmek gibi), faydalı ilim (insanlara Allah rızâsı için dînî ilimleri öğretmek veya bunun için kitap yazmak gibi), kendisine duâ eden hayırlı evlât (insan vefat ettikten sonra arkasında kendisine rahmet ve mağfiretle duâ eden birisini bıraktığı zaman, o evlâdın duâsı yabancı bir kimsenin duâsından daha çok kabûle şayandır)." (Müslim; hadis no:1631).

İkincisi:

Bildiğimiz kadarıyla, doğumundan bir veya iki gün önce ya da bundan daha az veya daha fazla bir

süre önceden yeni doğacak çocuk için hazırlık yapılması konusunda herhangi dînî amellerin olduğunu bilmiyoruz.Fakat yeni doğacak olan çocuk için, selâmet, âfiyet ve hidâyet bulması için duâ etmek gibi güzel duâlar, bunun dışındadır.

Nitekim Allah Teâlâ, Kitab'ı Kur'an-ı Kerim'de sâliha kadın olan İmrân'ın hanımının şöyle duâ ettiğini zikretmiştir:

[1] [سورة آل عمران الآيتان: 35–36]

"(Ey Peygamber! Hatırlar mısın?) Hani bir zaman İmran'ın hanımı (hamile kalınca) şöyle demişti:

- Ey Rabbim! Karnımda taşıdığım çocuğumu sana (Beytu'l-Makdis'e hizmet etmesi için) adadım.Onu benden kabul buyur. Çünkü yalnızca sen,(duâmı) işitensin,(niyetimi) bilensin. Derken onu doğurunca da:

- Ey Rabbim! dedi. Ben, (Beytu'l-Makdis'e hizmet etmeye lâyık olmayan) bir kız çocuğu doğurdum.Zaten Allah onun ne doğurduğunu pek iyi biliyordu (ve Allah onun şânını ileride yüceltecektir). (Beytu'l-Makdis'e hizmet etmesini istediğim) erkek çocuk, kız çocuğu gibi değildir. (Çünkü erkek çocuğu, kız çocuğundan daha güçlü ve dirâyetlidir).Ben, onun adını Meryem koydum.Senden, onu ve onun neslinden gelecek olanları, (senin rahmetinden) kovulmuş şeytanın şerrinden korumanı diliyorum." (Âl-i İmrân Sûresi: 35-36).

Çocuğun dünyaya geldiği günde ve ondan sonraki günlerde yapacağınız şeyler, şunlardır:

1. Yeni doğan çocuğun damağına hurma veya bal sürmek ve ona duâ etmek.

Nitekim Ebu Musa el-Eş'arî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

وُلِدَ لِي غُلاَمٌ فَأَتَيْتُ بِهِ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَمَّاهُ إِبْرَاهِيمَ فَحَنَّكَهُ بِتَمْرَةٍ وَدَعَا لَهُ بِالْبَرَكَةِ وَدَفَعَهُ إِلَيَّ. [رواه البخاري ومسلم]

"Bir erkek çocuğum dünyaya geldiğinde onu alıp Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e getirdim. Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ona İbrahim ismini koyup damağına hurma sürdü ve mübârek olması için ona duâ etti. Ardından onu bana verdi." (Buhârî;

hadis no: 5150. Müslim; hadis no: 2145).

2. Çocuğa isim koymak, ilk günde câiz olduğu gibi, yedinci günde de câizdir.

Nitekim Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur

[وُلِدَ لِي اللَّيْلَةَ غُلَامٌ فَسَمَّيْتُهُ بِاسْمِ أَبِي إِبْرَاهِيمَ...] رواه مسلم

"Bu gece bir erkek çocuğum dünyaya geldi. Bunun üzerine onu, babam İbrahim'in ismiyle isimlendirdim..." (Müslim; hadis no: 3126).

Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

عَقَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ يَوْمَ السَّابِعِ وَسَمَّاهُمَا. [رواه ابن حبان والحاكم وصححه ابن حجر]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Hasan ve Hüseyin'in (doğumlarının) yedinci gününde akîkasını kesti ve ve ikisine isimlerini koydu." (İbn-i Hibbân; 12/127. Hâkim; 4/264. Hâfız İbn-i Hacer, "Fethu'l-Bârî; c: 9, s: 589'da hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

3. Yeni doğan çocuk için akîka kurbanının kesilmesi ve sünnet edilmesi.

Selmân b. Âmir'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

مَعَ الْغُلَامِ عَقِيقَةٌ، فَأَهْرِيقُوا عَنْهُ دَمًا، وَأَمِيطُوا عَنْهُ الْأَذَى.

[رواه البخاري والترمذي وأبو داود وابن ماجه وصححه الألباني في إرواء الغليل]

"Akikası, yeni doğan çocukla birliktedir. Doğumu üzerine kan akıtın (akîka kurbanını kesin) ve ondan eziyeti giderin (onun saçını traş edin veya sünnet edin)." (Buhârî; hadis no: 5049. Tirmizî; hadis no: 1515. Nesâî; hadis no: 4214. Ebu Davud; hadis no: 2839. İbn-i Mâce; hadis no: 3164. Elbânî, "İrvâu'l-Ğalîl"; c:4, s:385'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Semura b. Cundub'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur

كُلُّ غُلَامٍ مُرْتَهَنٌ بِعَقِيقَتِهِ، تُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ سَابِعِهِ، وَيُسَمَّى فِيهِ، وَيُحْلَقُ رَأْسُهُ. [رواه الترمذي والنسائي وأبو داود وصححه الألباني في إرواء الغليل]

"Yeni doğan her çocuk, akikası ile rehindir (Akikası kesilmeden ölürse, kıyâmet günü anne ve babasına şefaat etmekten men edilir). Akikası doğumunun yedinci gününde kesilir, o günde kendisine isim verilir ve başı traş edilir." (Tirmizî; hadis no: 1522. Ebu Dâvud; hadis no: 2838. İbn-i Mâce; hadis no: 3164. Elbânî, "İrvâu'l-Ğalîl'; c: 4, s: 385'te hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

İmam İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- bu konuda özet olarak şöyle demiştir:

" Akikanın faydalarından birisi, çocuğun, annesinin karnından dünyaya çıktığı ilk vakitlerde akikanın, Allah Teâlâ'nın rızâsına yakınlaşmaya vesile olan kurban olmasıdır...

- Akikanın faydalarından birisi; yeni doğan çocuğun üzerindeki rehinliği kaldırması,. Çünkü yeni doğan çocuk, akikası kesilmeden ölürse, kıyâmet günü anne ve babasına şefaat etmekten men edilir.

- Akikanın faydalarından birisi de, akikanın, yeni doğan çocuk için bir kurban olmasıdır. Nitekim Allah Teâlâ, İsmail -aleyhisselâm-'ı kurban olmaktan kurtarmak için onun yerine bir koçu kurban etmiştir." (Tuhfetu'l-Mevlûd; s: 69).

Yine akikanın faydalarından birisi de sanırım, bu vesîleyle akraba ve dostların akîka yemeğinde bir araya gelip toplanmasıdır.

4. Yeni doğan çocuğun sünnet edilmesine gelince, bu fıtratın sünnetlerindendir. Çocuğun temizliği ile ilgili olduğundan dolayı sünnet, yerine getirilmesi gereken görevlerdendir. Çünkü temizlik, namazın geçerli olmasının şartlarındandır.

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur

[خَمْسٌ مِنْ الْفِطْرَةِ: الْخِتَانُ، وَالِاسْتِحْدَادُ، وَنَتْفُ الْإِبْطِ، وَتَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ، وَقَصُّ الشَّارِبِ. [رواه البخاري ومسلم

"Beş haslet fıtrattandır (peygamberlerin sünnetlerindendir): Sünnet olmak, kasık kıllarını traş etmek (etek traşı olmak), koltuk altı kıllarını yolmak, tırnakları kesmek ve bıyıkları kısaltmak." (Buhârî; hadis no: 5550. Müslim; hadis no: 257).

Üçüncüsü:

İslâm âlimleri, yeni doğan çocuk için yapılması sünnet olan ameller konusunda şunu zikretmişlerdir:

"Bu dünyada kulakları ilk olarak kelime-i tevhîdi işitmesi için, sağ kulağına ezan okunmasıdır. Bunun çok büyük ve bereketli tesiri vardır.Sol kulağına kamet getirmeye gelince, bu konuda herhangi bir şey sâbit olmamıştır." Bkz: (Silsiletu'l-Ehâdîsi'd-Daîfe; c:1, s: 491).

Dördüncüsü:

Yeni doğan çocuğun saçlarının traş edilmesi, traştan sonra da başının safran (zaferan) ile yağlanmasıdır. Bunun birçok tıbbî faydaları vardır. Daha sonra traş edilen saçın ağırlığınca altın veya gümüşün sadaka olarak verilmesidir.Traş edilen saçın tartılması şart değildir.Eğer altın veya gümüşü sadaka olarak vermek zor gelirse, bu takdirde saçın ağırlığına denk olan altın veya gümüşün yerine onun değerinde meblağ takdir edilir ve bu meblağ, hayır yolunda harcanması için sadaka olarak verilir.

Allah Teâlâ'dan, bizi ve evlatlarımızı her türlü kötülüklerden korumasını, onlar hakkında dünya ve âhirette bize âfiyet nasip etmesini dileriz.

Allah'ın salât ve selâmı, Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in üzerine olsun.

إِذْ قَالَت امْرَأَةُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّراً فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ35 فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنثَى وَاللّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالأُنثَى وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ36 **^1**